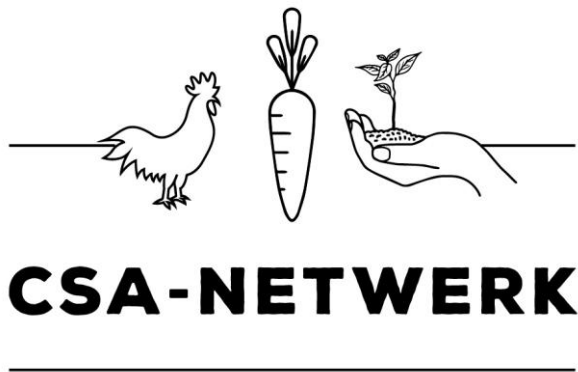
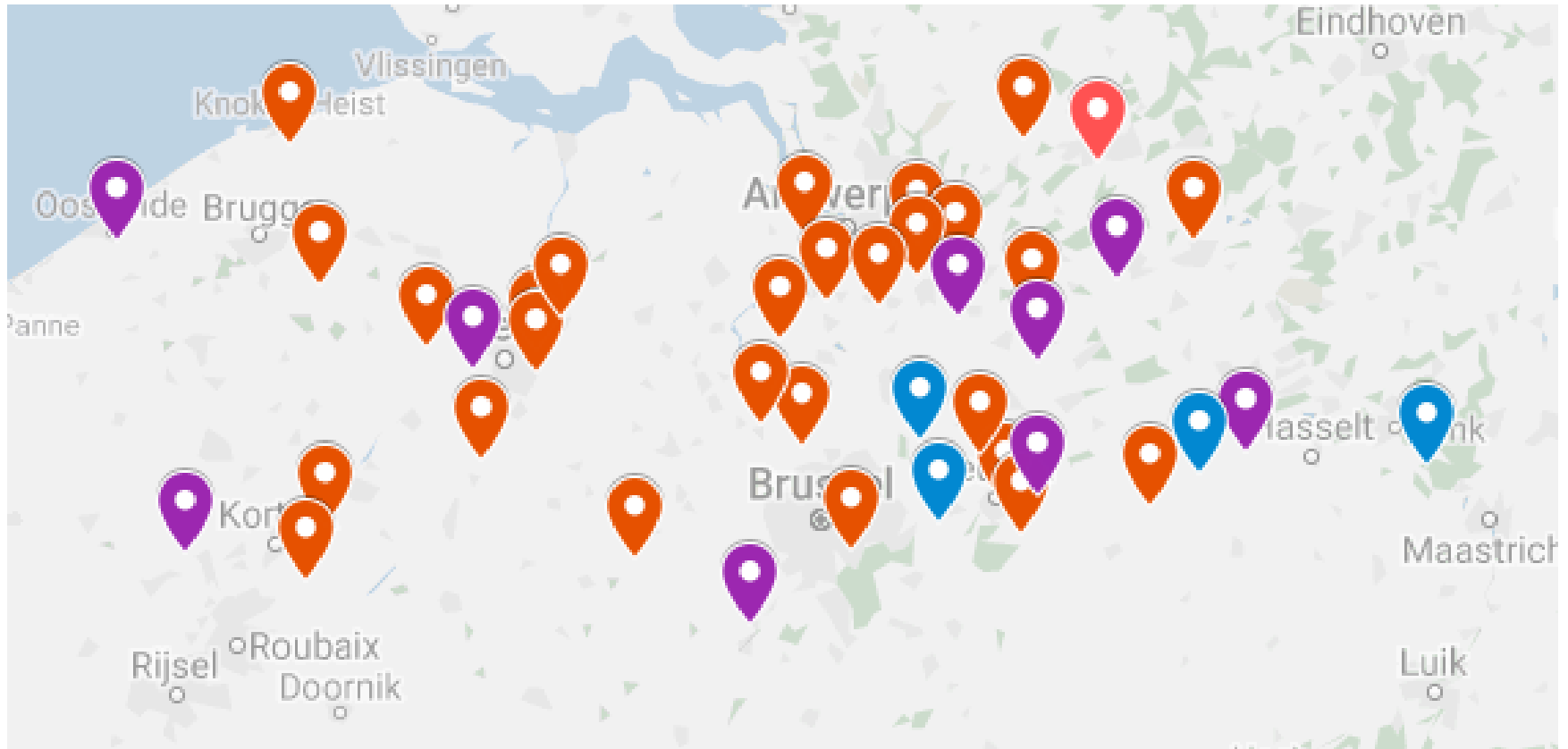

Bevraging: Toegang tot Grond

David Buchan

CSA in Vlaanderen vandaag:

CSA-netwerk leden 2018

- 43 bedrijven
- 9.296 deelnemers!
- totaal oppervlakte: 106,72 ha
- Gemiddelde prijs volwassen aandeel: € 323

Evolutie aantal CSA bedrijven

Aantal

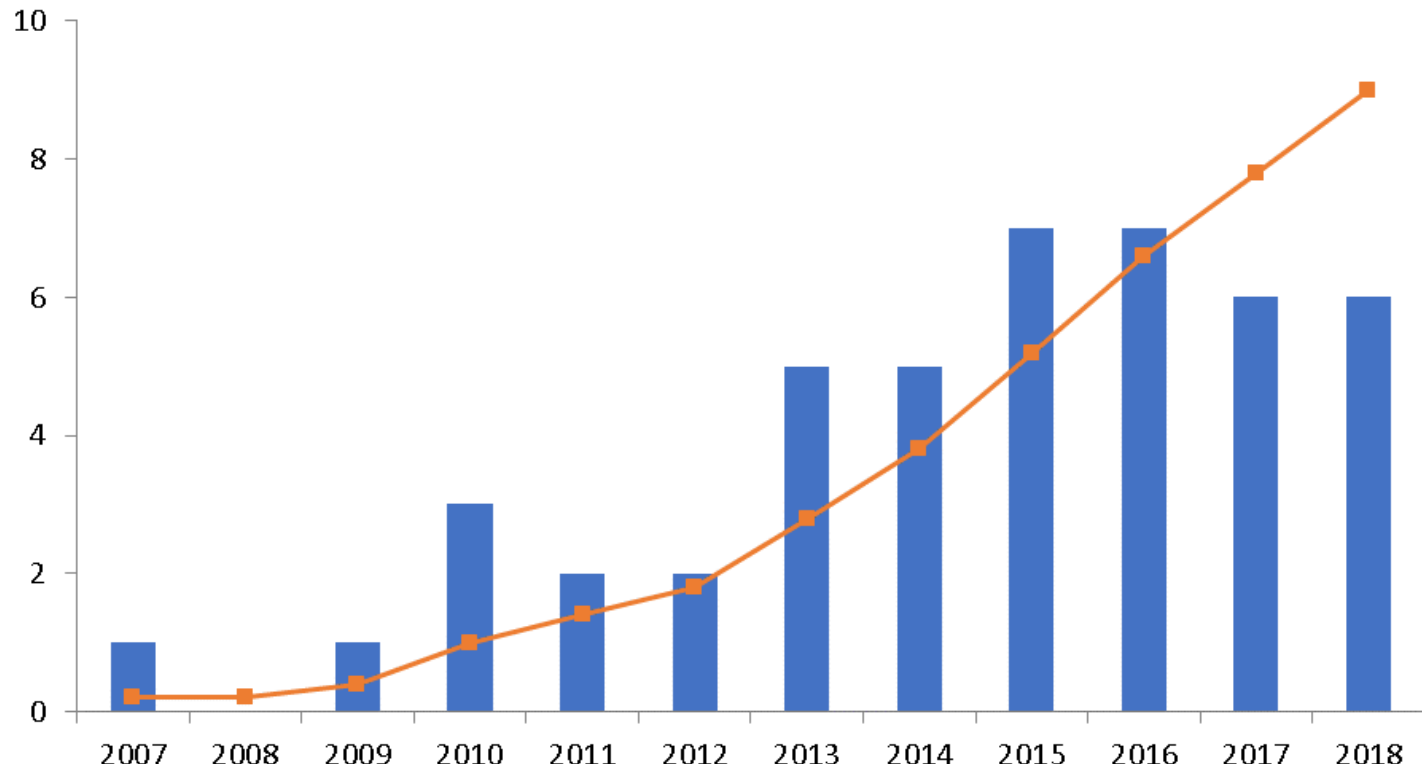
10
8
6
4
2
0

2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018

Jaar

Cumulatief
aantal

50
40
30
20
10
0

Bevraging 'Toegang tot Grond'

- Objectief & accuraat zicht op:
 - Algemene bedrijfsgegevens
 - Situatie rond toegang tot grond
 - Zekerheid en toekomstvisies
 - Andere knelpunten

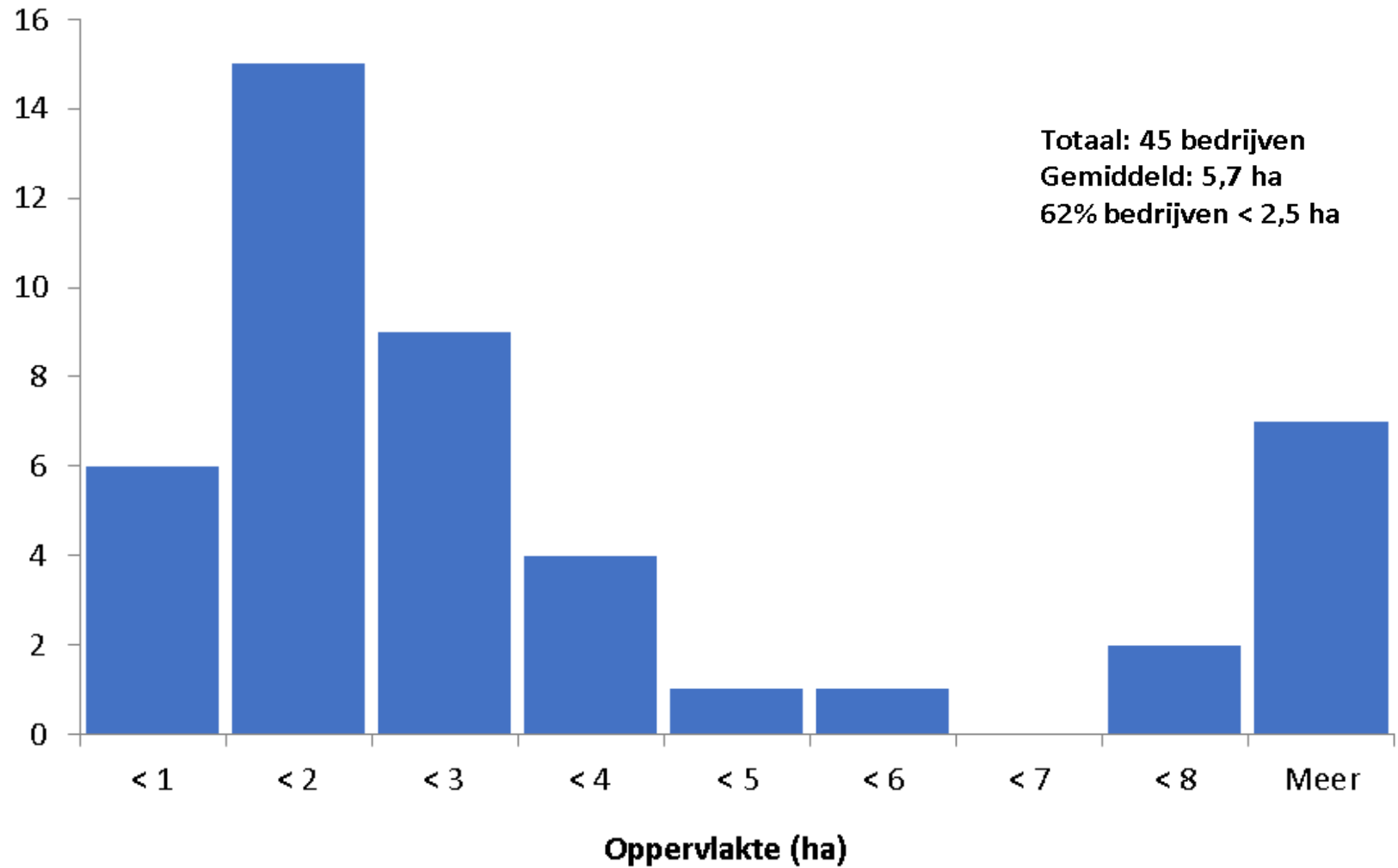
- 45 respondenten – dank u!!

- Tot 58 vragen

- Toelichtingen & open vragen = veel informatie..

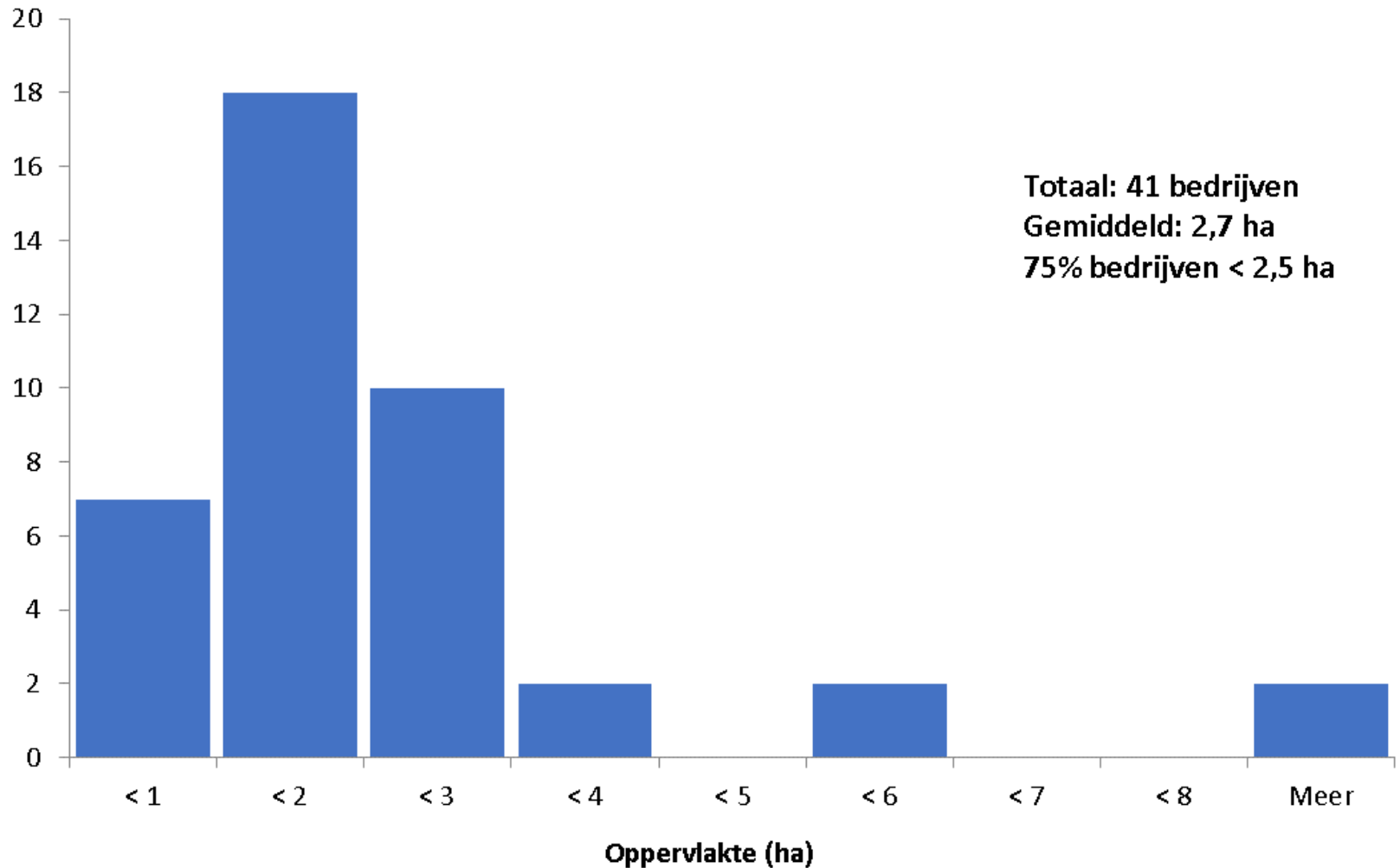
Aantal bedrijven

Oppervlakte

Oppervlakte - Actieve bedrijven & volgens netwerk

Aantal bedrijven

MEERDERE PERCELEN?

gemiddelde oppervlakte:

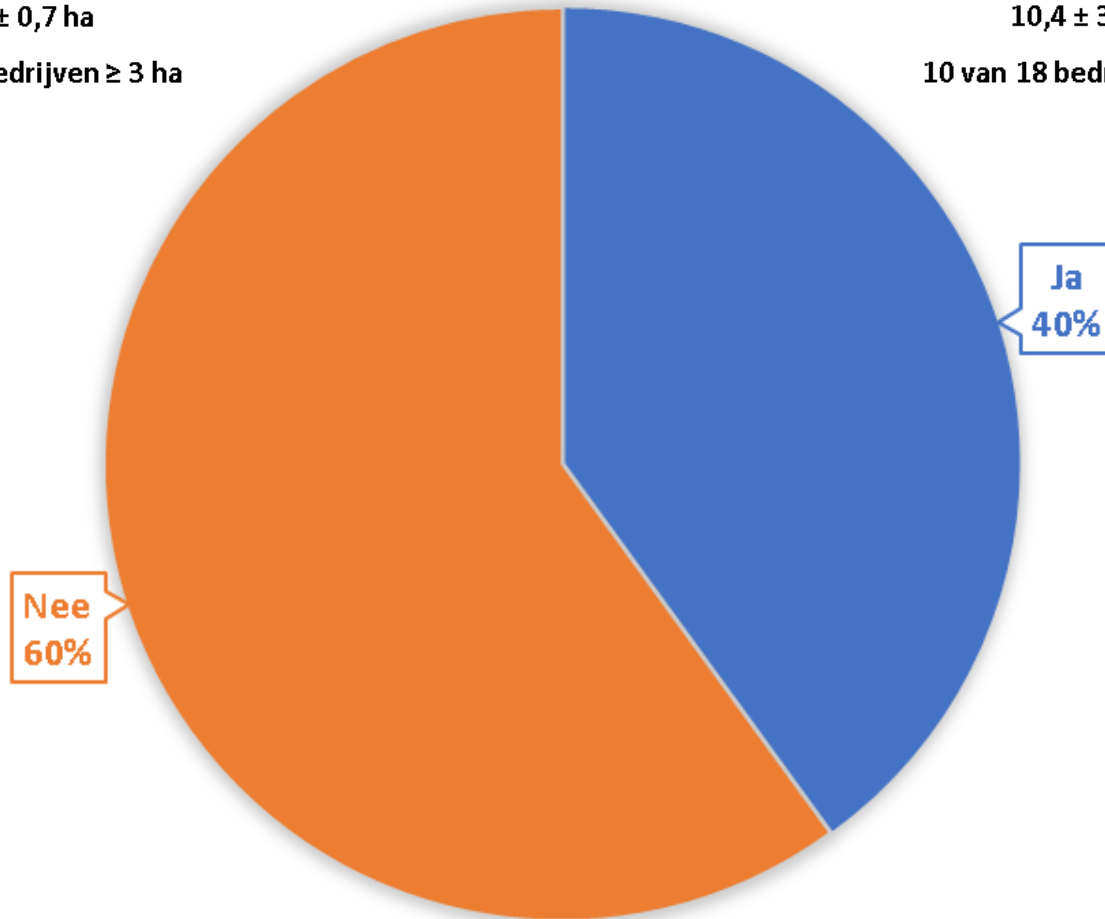
$2,5 \pm 0,7$ ha

5 van 27 bedrijven ≥ 3 ha

gemiddelde oppervlakte:

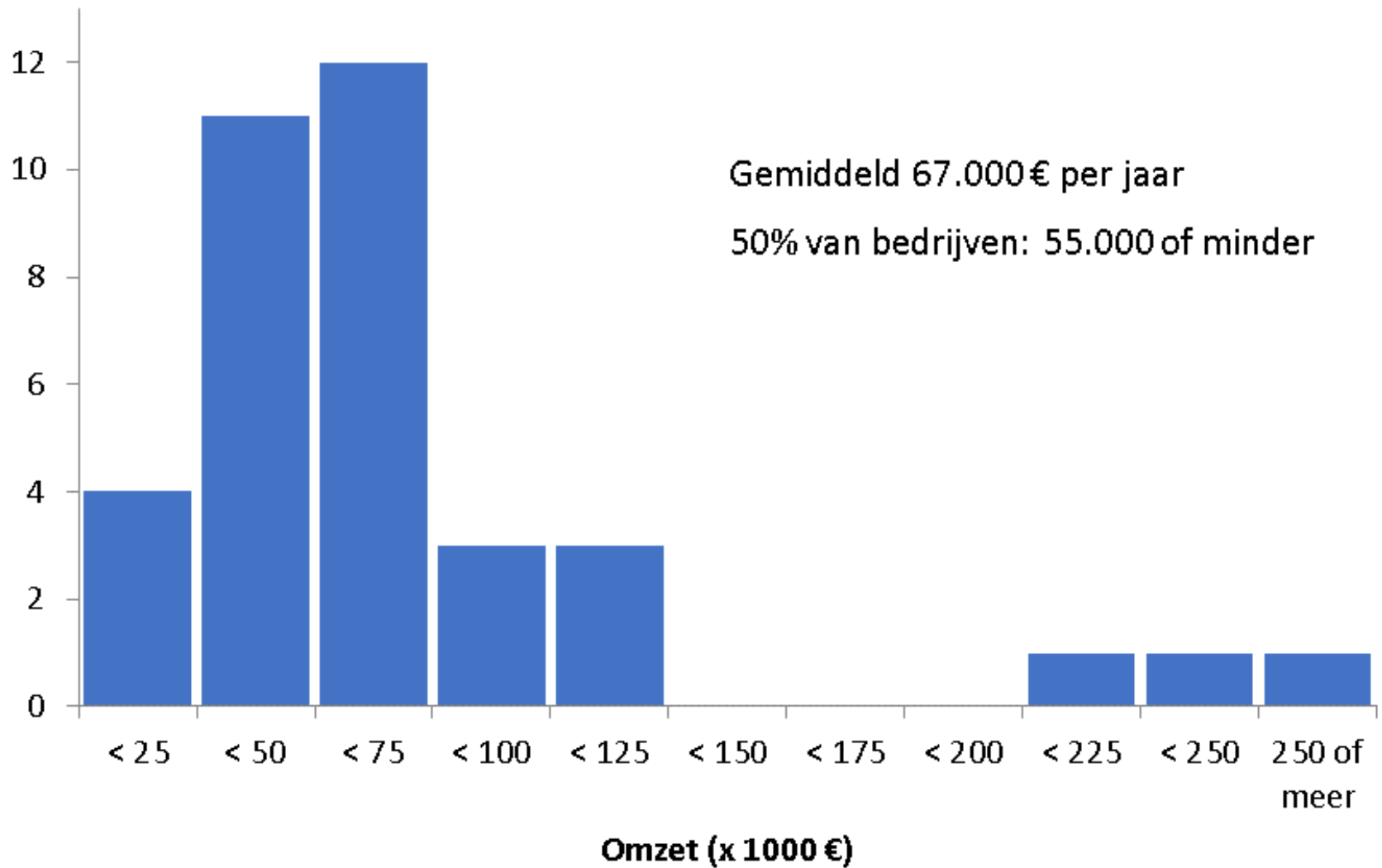
$10,4 \pm 3,9$ ha

10 van 18 bedrijven ≥ 3 ha

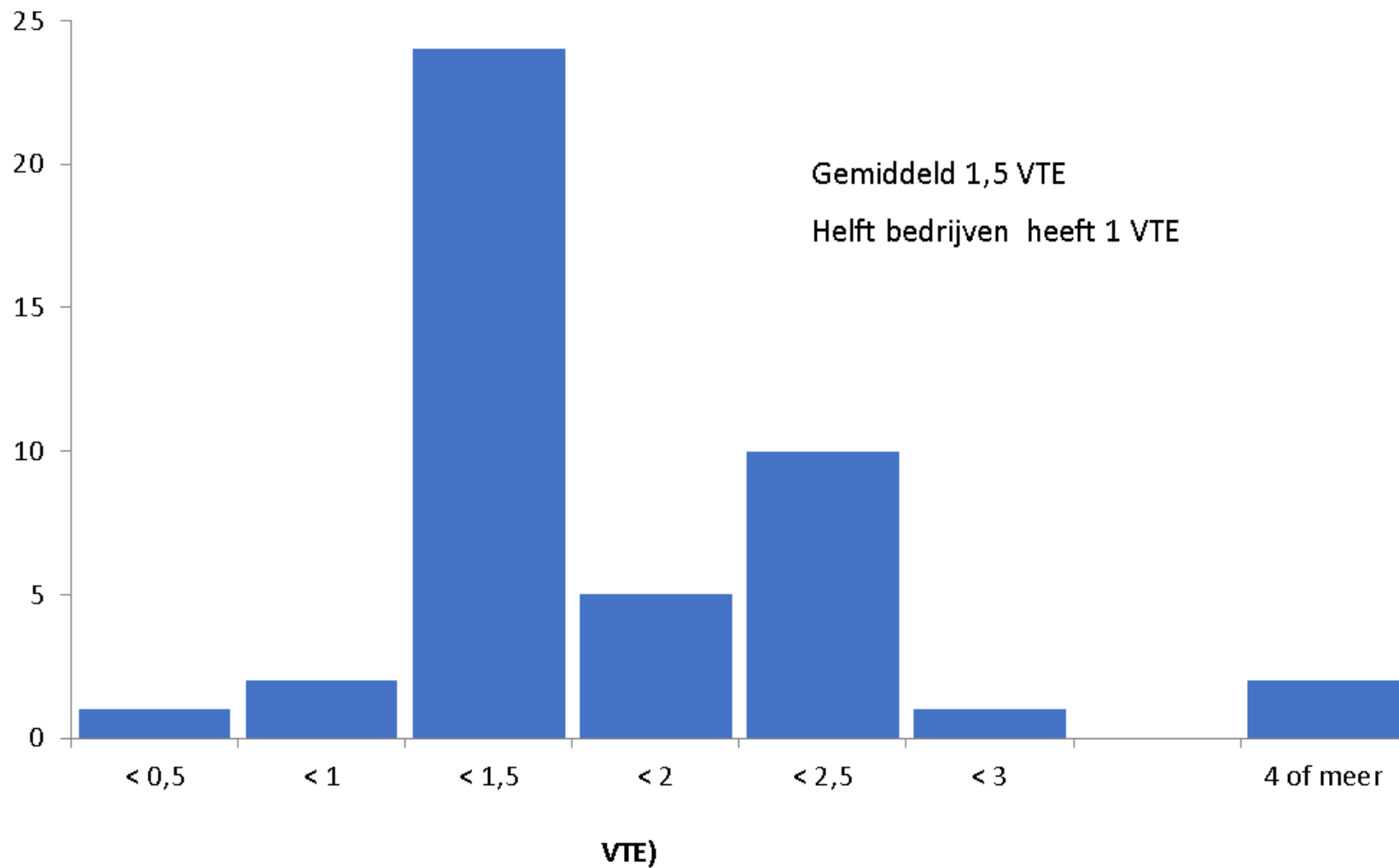
Omzet (36 bedrijven)

Aantal bedrijven

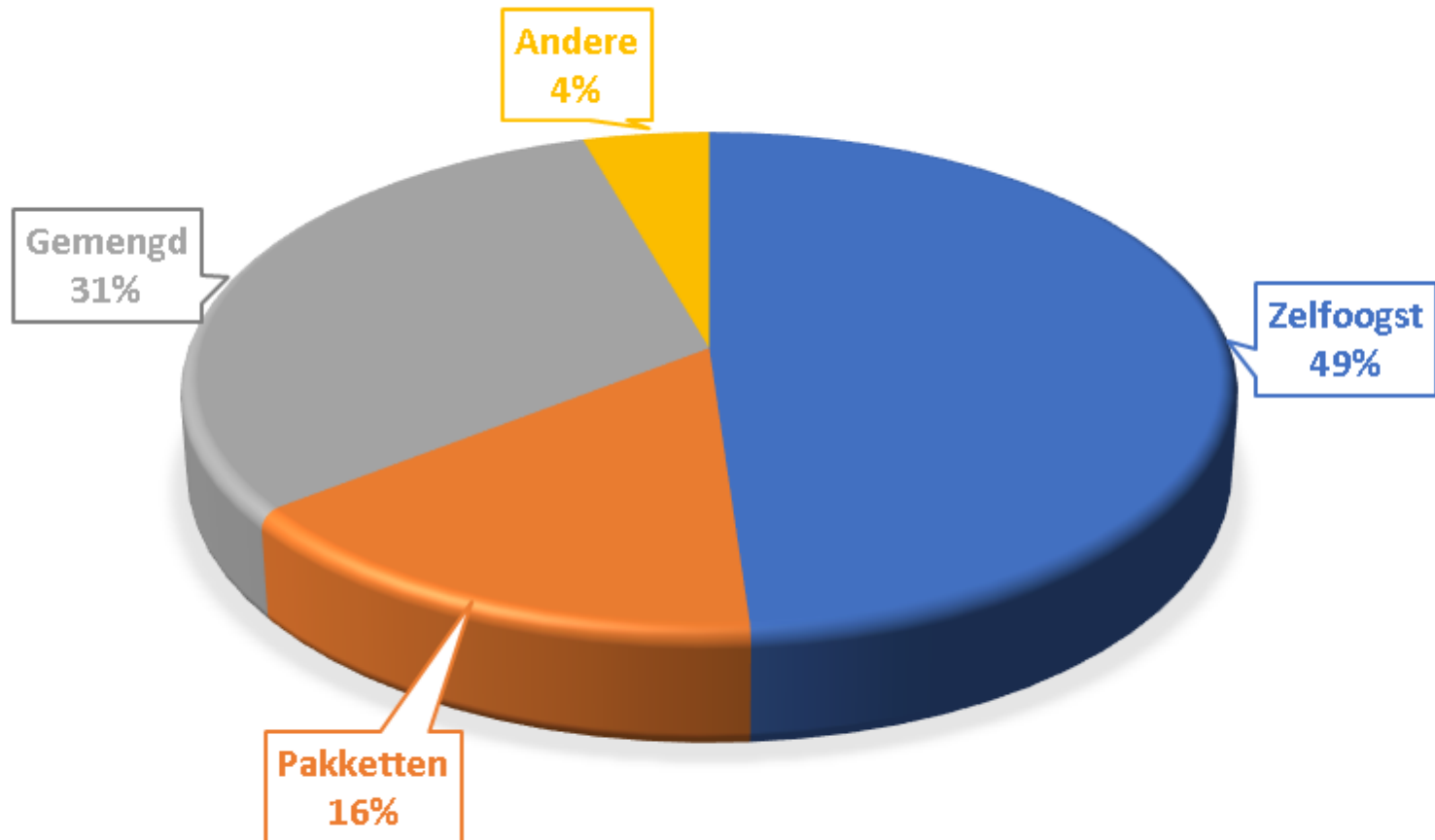

Aantal VTE-zaakvoerders

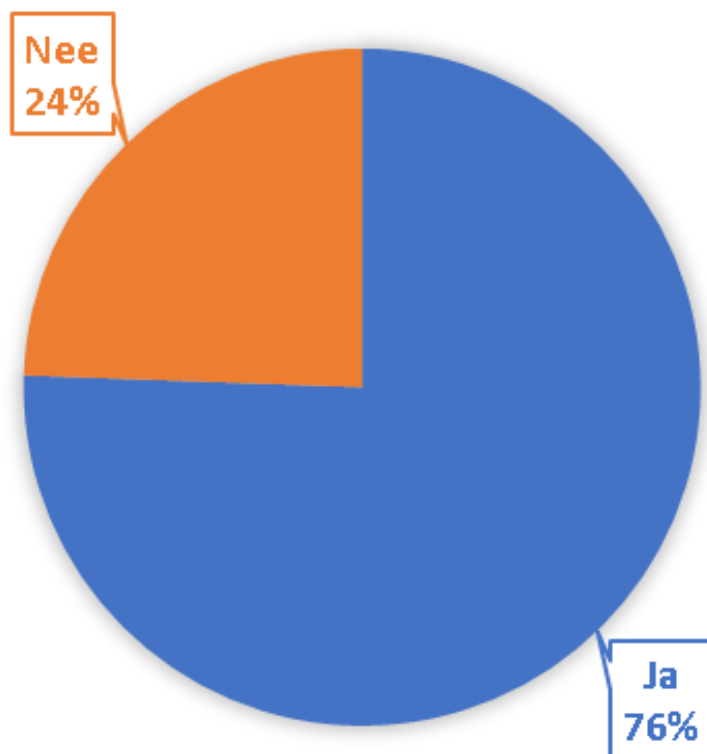
Aantal bedrijven

TYPE CSA

MEER DAN ALLEEN GROENTEN?

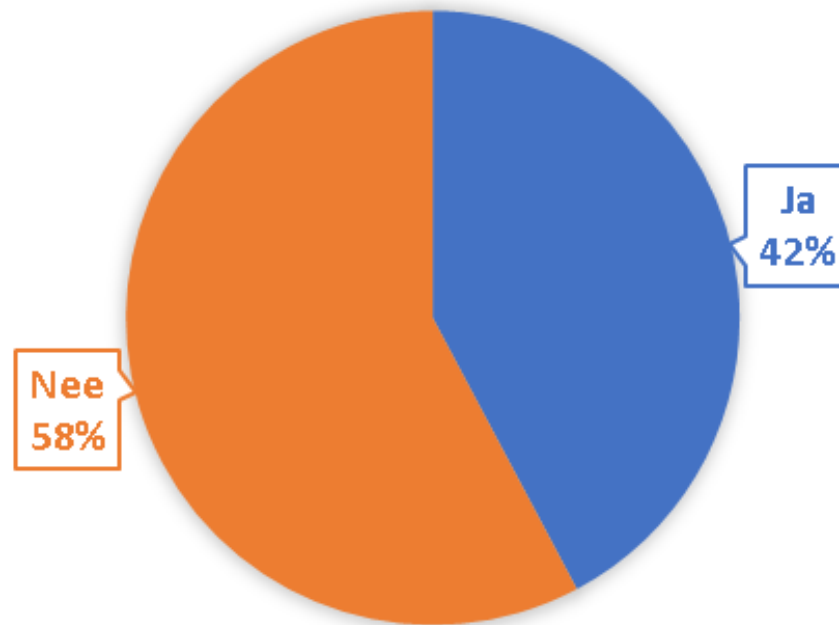
van deze 34 bedrijven:

- kleinfruit 77 %
- eieren 38 %
- vlees 24 %
- bloemen 21 %
- aardappelen 12 %
- paddenstoel. 12 %
- granen 9 %
- honing 6 %
- zuivel 6 %

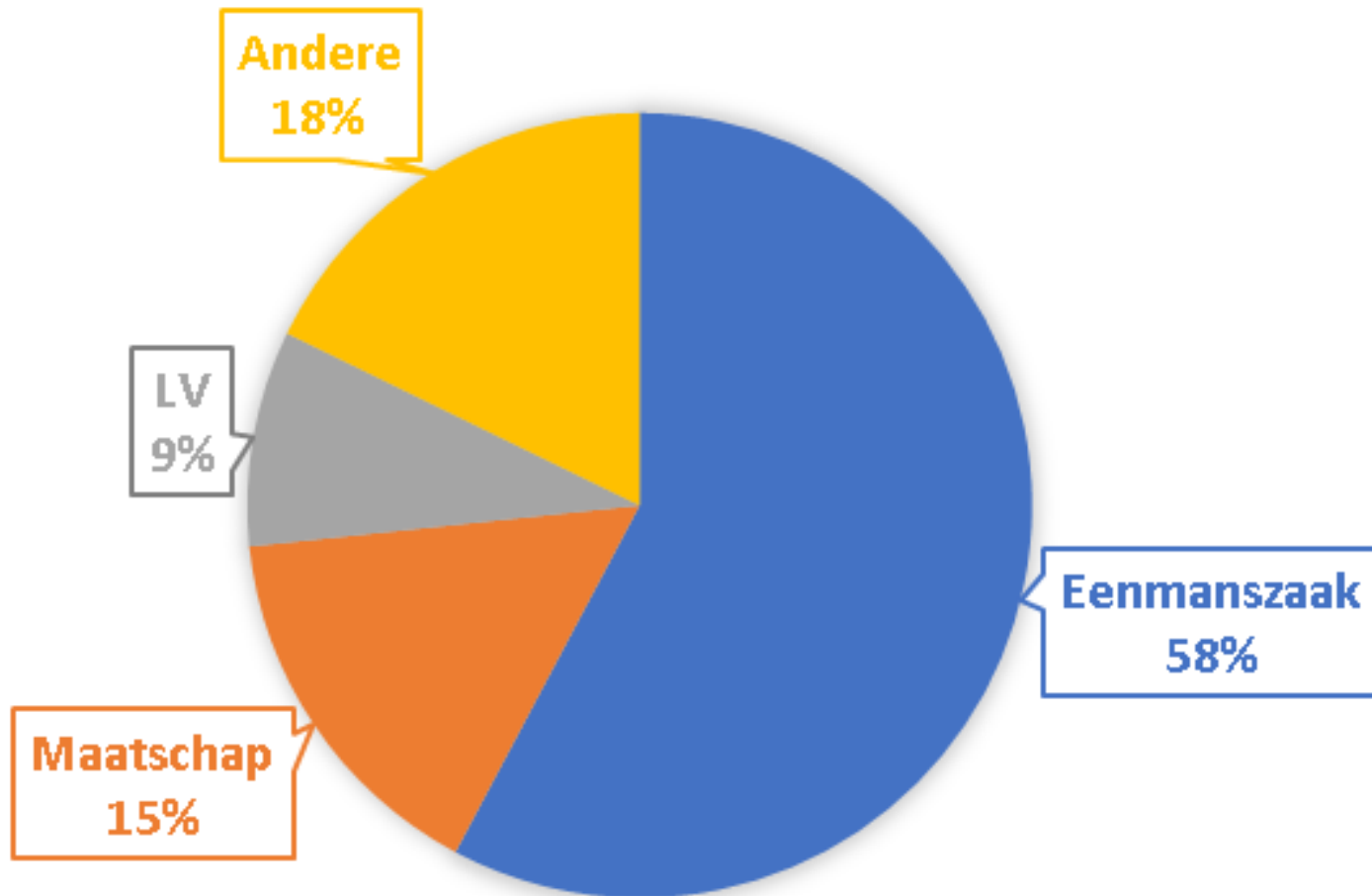
ENKEL AFZET VIA CSA?

van deze 26 bedrijven:

- restaurants 31 %
- biowinkels 27 %
- losse verkoop 27 %
- groothandel 19 %
- markten 12 %
- Buurderijen 12 %
- Voedselteams 7,5 %

BEDRIJFSVORM?

Boekhouding & BTW

Boekhouding		BTW-regeling	
Forfaitaire stelsel	41 %	BTW-forfait regeling	36 %
Boekhouding	57 %	BTW-boekhouding	60 %
	-	Vrijgesteld	4 % (enkel zelfoogst)

- Eenmanszaken: 64 % boekhouding
- Maatschappen: 75 % forfaitair
- Pakketten: 100 % eenmanszaken, 50 % boekhouding
- Zelfoogst: 50 % eenmanszaken, 55 % forfaitair
- Gemengd: 50 % eenmanszaken, 64 % boekhouding (86 % BTW-boekhouding)

Medewerkers

Werkt mee op bedrijf:	84 % maken gebruik van externe werkers of hulp! (enkel bedrijven in opstart niet)
Stagiaires	60 %
Vrijwilligers	57 %
Zorgvragers	42 %
Gelegenheidsarbeiders	40 %
Personen in dienst	11 %
WWOOFers	9 %
Deelnemers van CSA	7 %
Familie	7 %

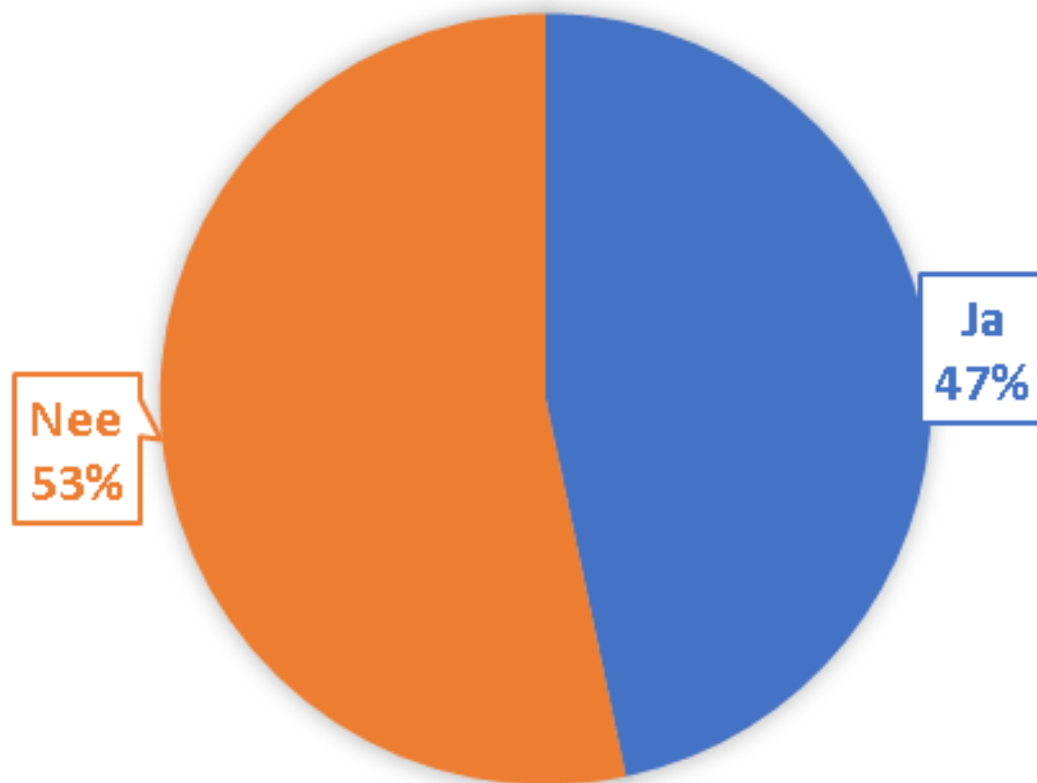
Samenwerkingen

- 47 % van bedrijven hebben samenwerkingen met anderen, waarvan:
 - 43 % voor materiaal, mest of machines
 - 57 % voor producten
- 18 % werkt (nog) in loondienst voor anderen..

EIGENAAR?

Eigenaar van deze 24
bedrijven:

- Particulier 54 %
- Familie 17 %
- Coop. venn. 17 %
- Andere 20 %

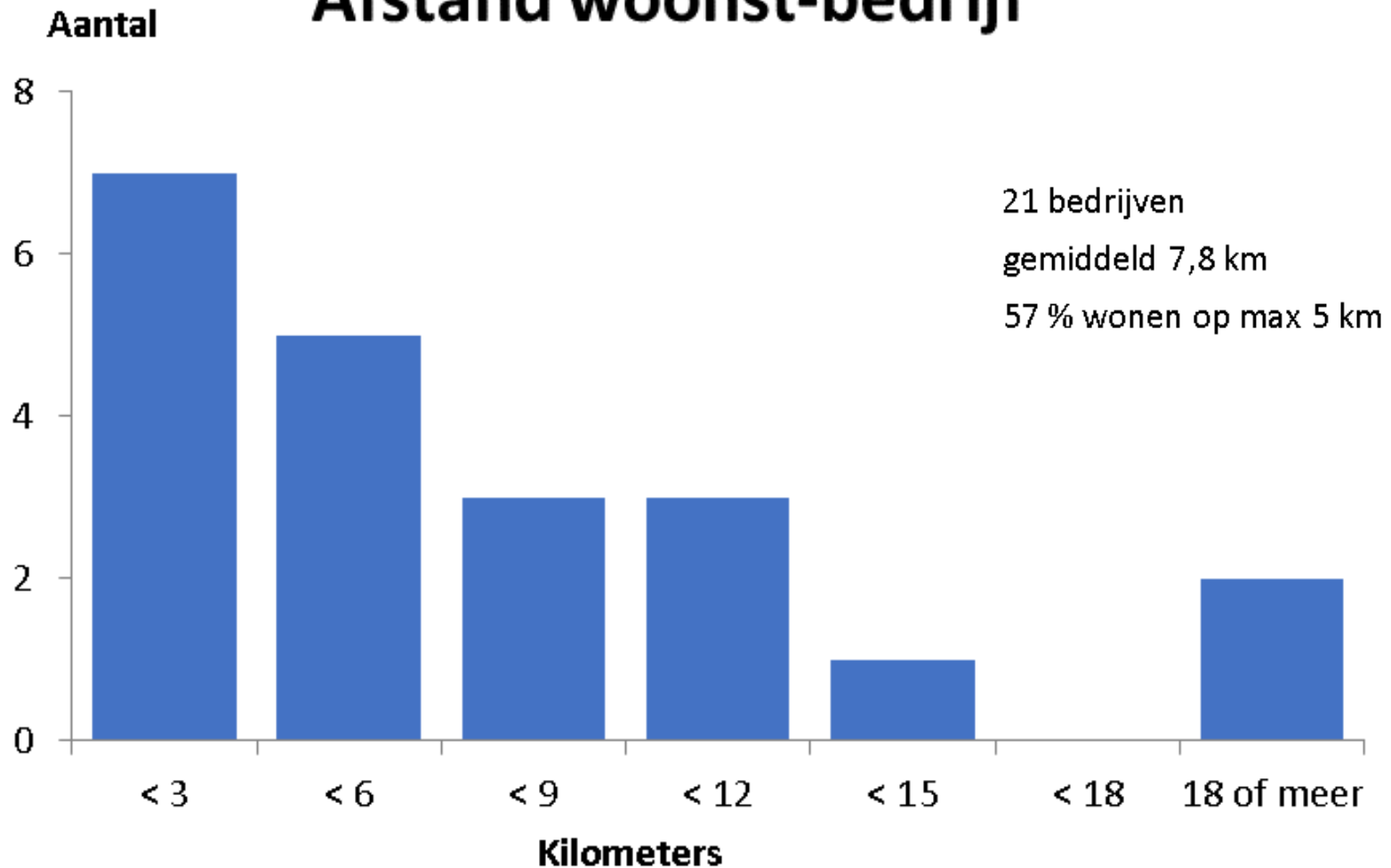

Hoe eigenaar geworden?

Aankoop van grond:

- Door eigenaar(s) zelf 47 %
- Erfenis 11 %
- Schenking 4,5 %
- Andere 22 %

Afstand woonst-bedrijf

- 53 % van zaakvoerders wonen op bedrijf – 47 % zijn eigenaar

Infrastructuur op het bedrijf:

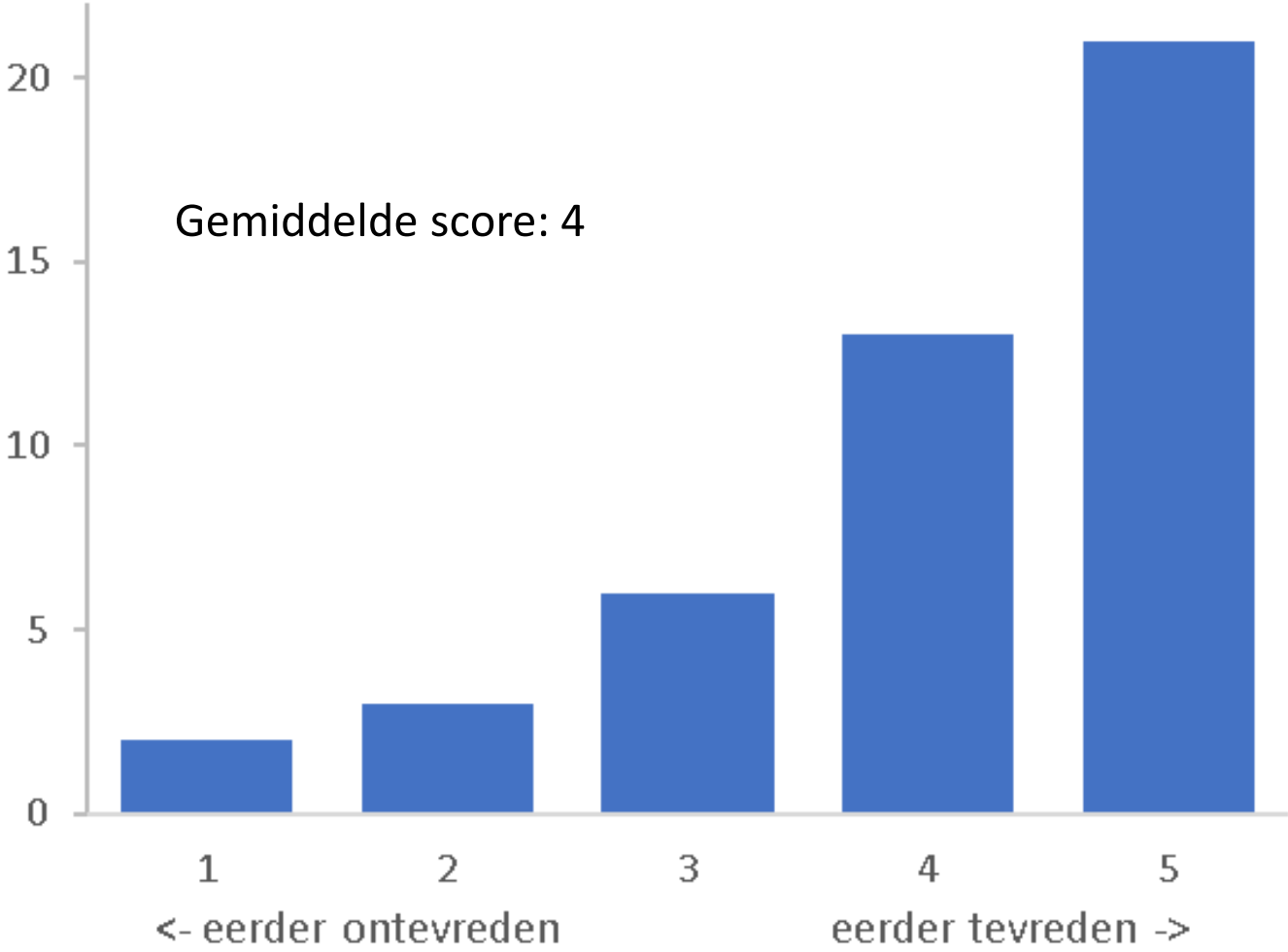
Element	Ja	Binnenkort
Gebouw	67 %	7 %
Serre	27 %	-
Tunnels	82 %	4,5 %
Elektriciteit	78 %	2 %
Boorput	82 %	4,5 %
Andere: stallen, wateropvang..	22 %	4,5 %

Tevredenheidsscores: 1 - 5

- Ligging
- Bereikbaarheid
- Verdeling van percelen
- Algemene bodemkwaliteit
- Drainage
- Infrastructuur:
 - Wegen & paden
 - Gebouwen

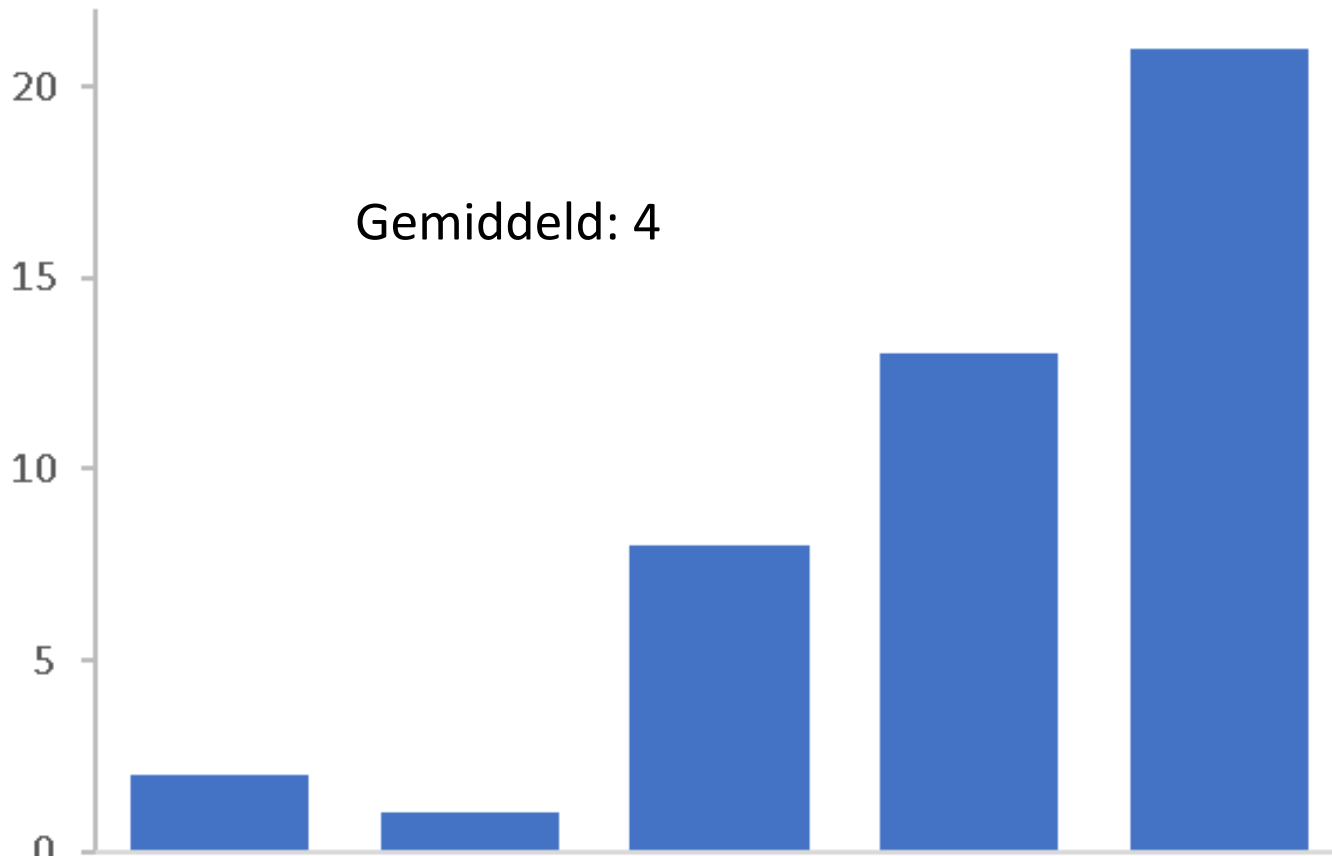
tevredenheid - ligging

Aantal

tevredenheid - bereikbaarheid

Aantal

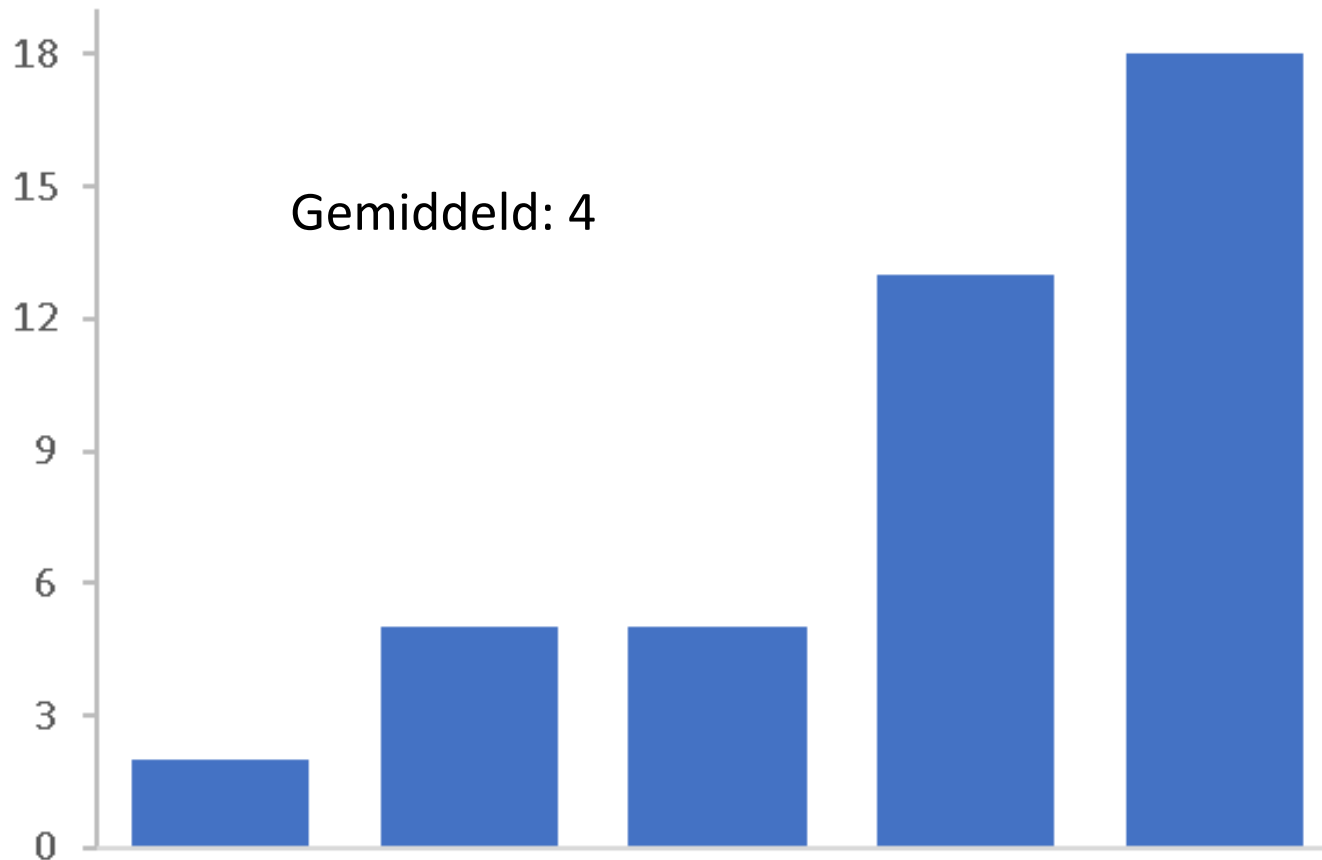
Gemiddeld: 4

1
←- eerder ontevreden

4
eerder tevreden ->

tevredenheid - verdeling van percelen

Aantal

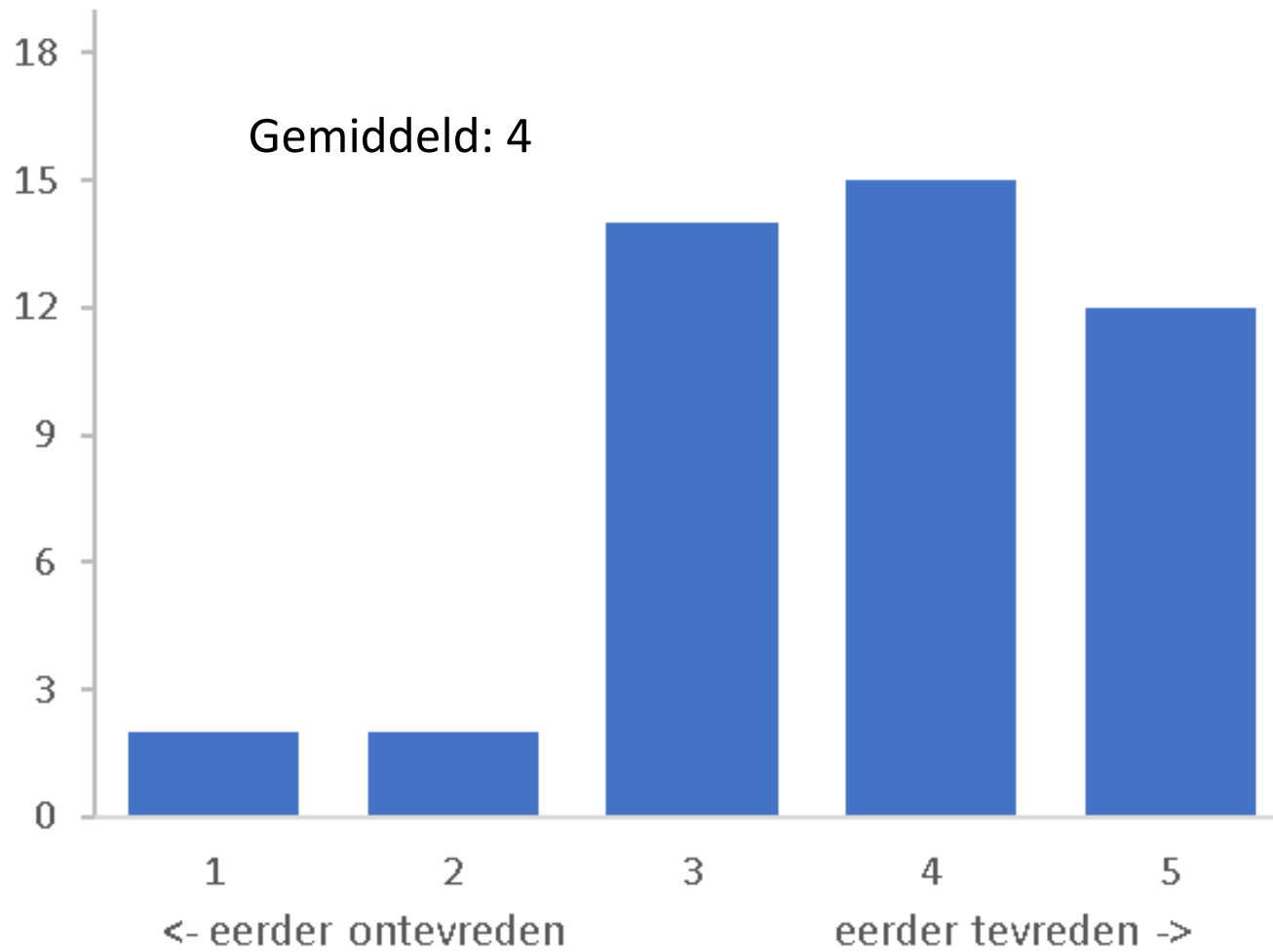
Gemiddeld: 4

1
<- eerder ontevreden

4
eerder tevreden ->

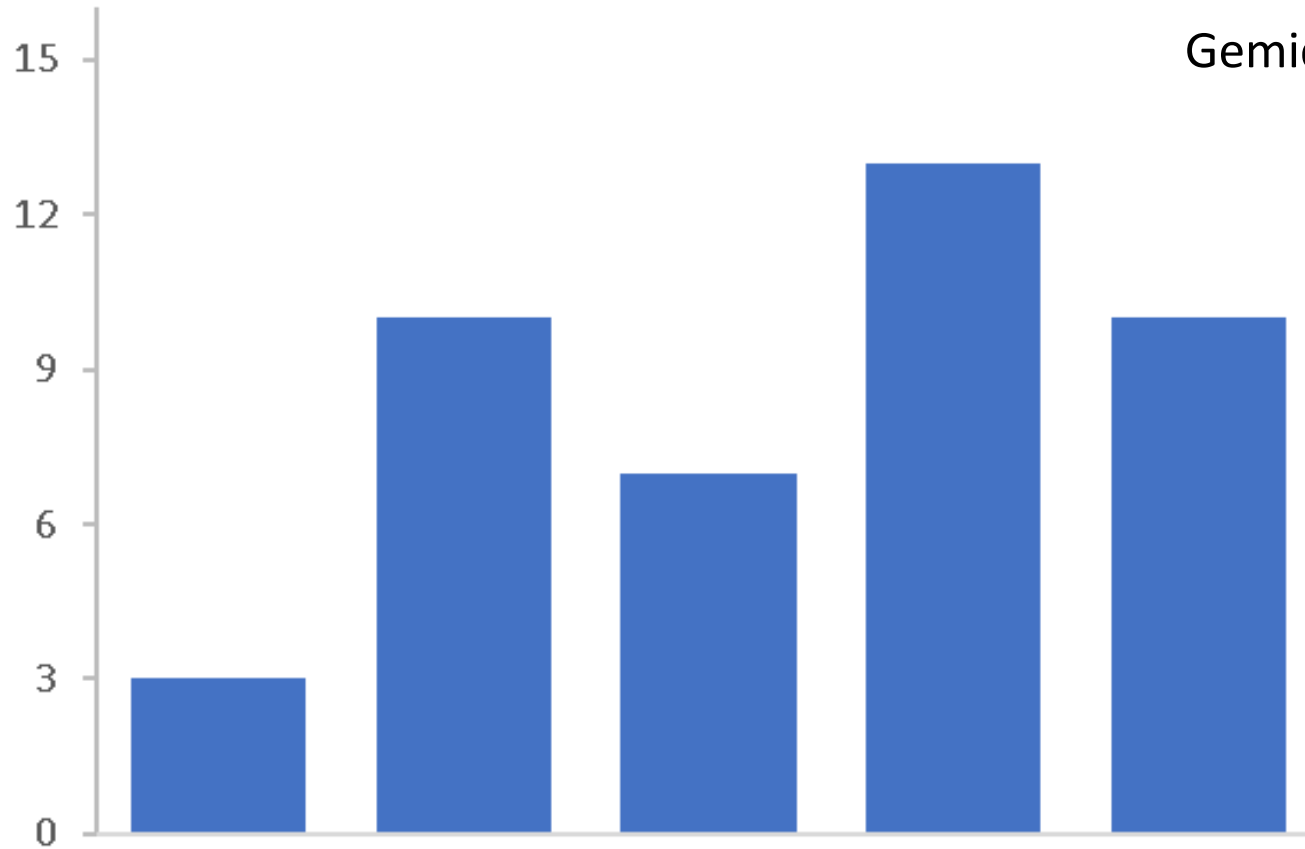
tevredenheid - bodemkwaliteit

Aantal

tevredenheid - drainage

Aantal

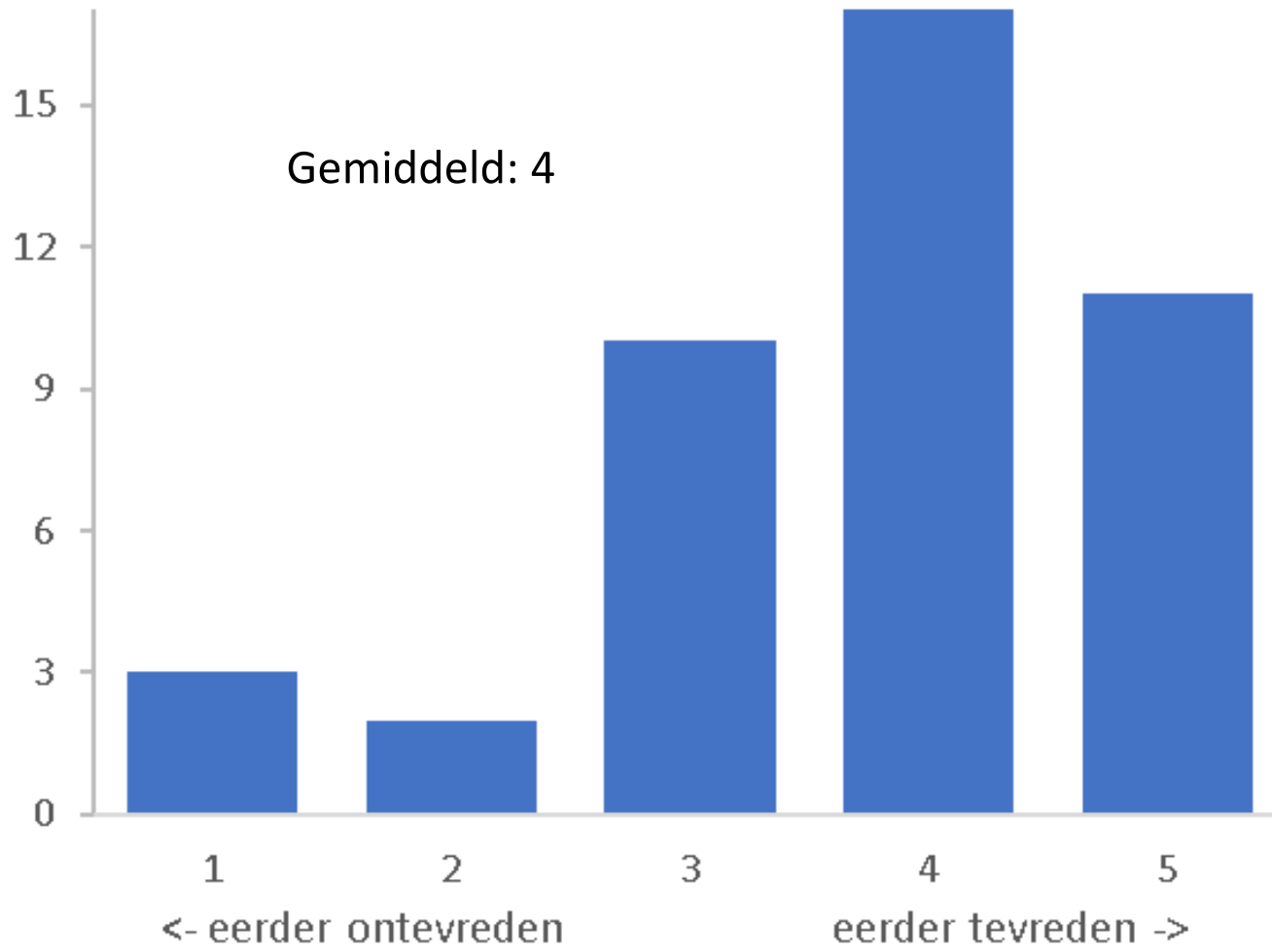
Gemiddeld: 3-4

1
<- eerder ontevreden

4
eerder tevreden ->

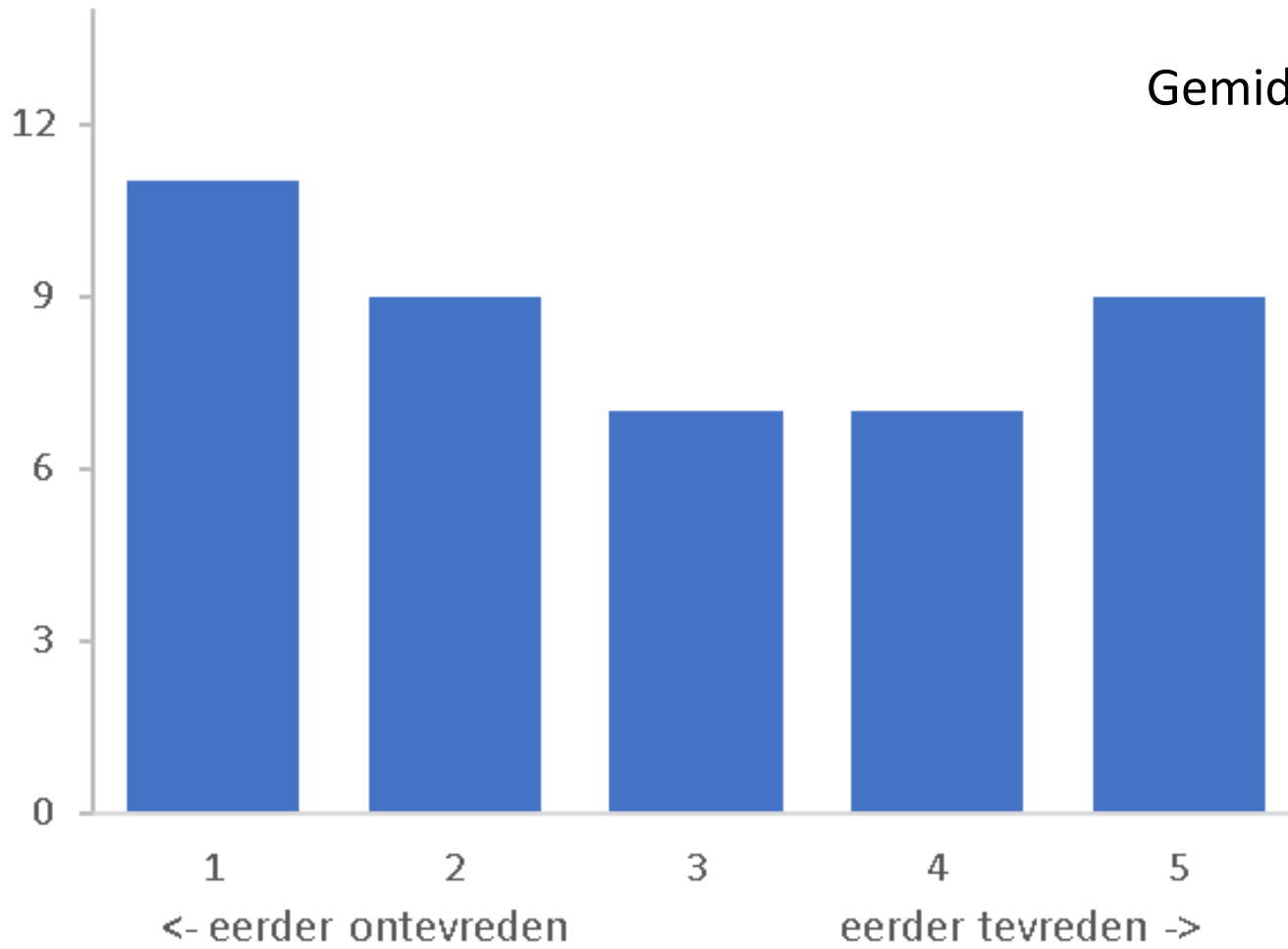
infrastructuur - wegen & paden

Aantal

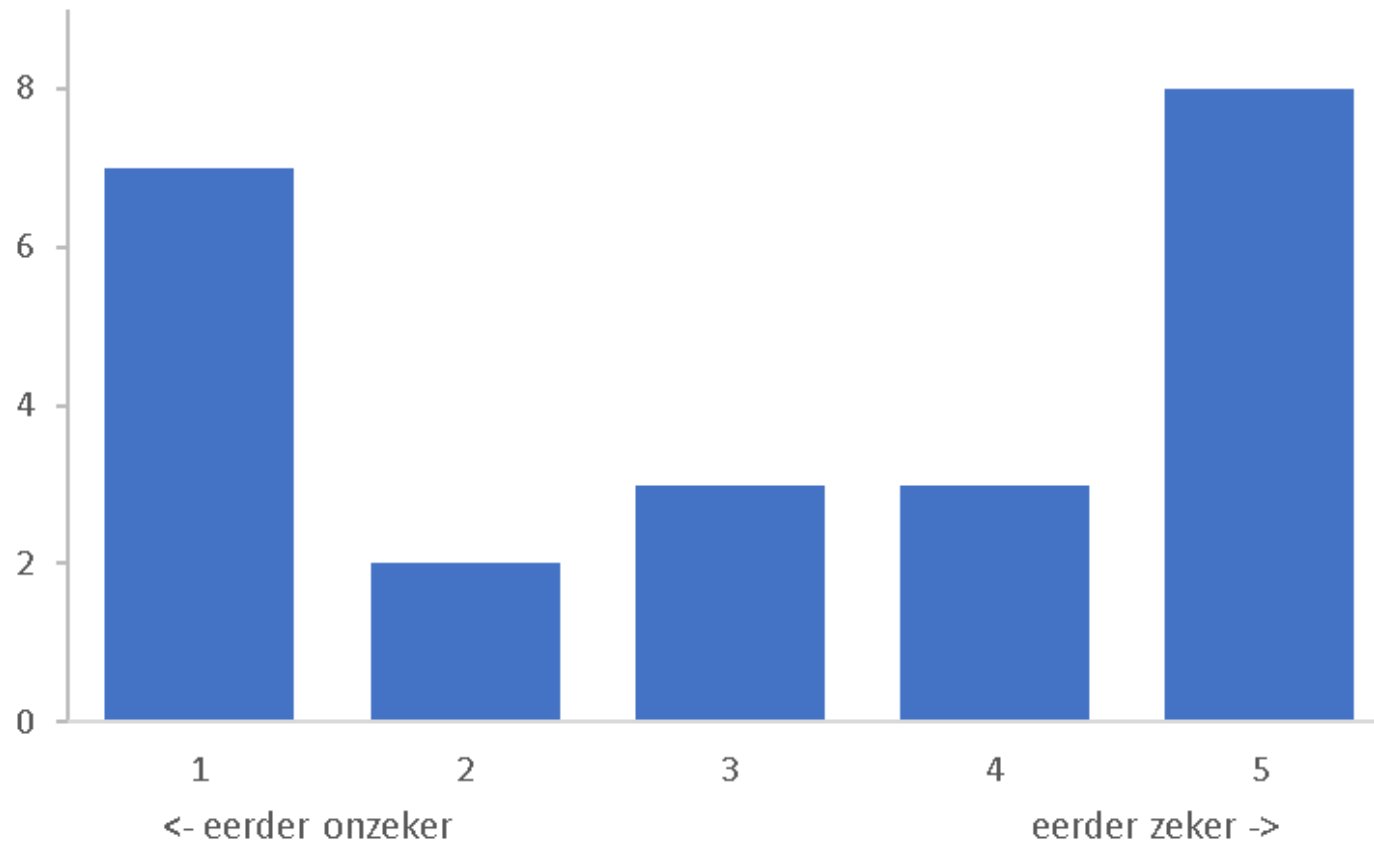
infrastructuur - gebouwen

Aantal

Toegangszekerheid in (nabije) toekomst - voor 24 niet-eigenaars

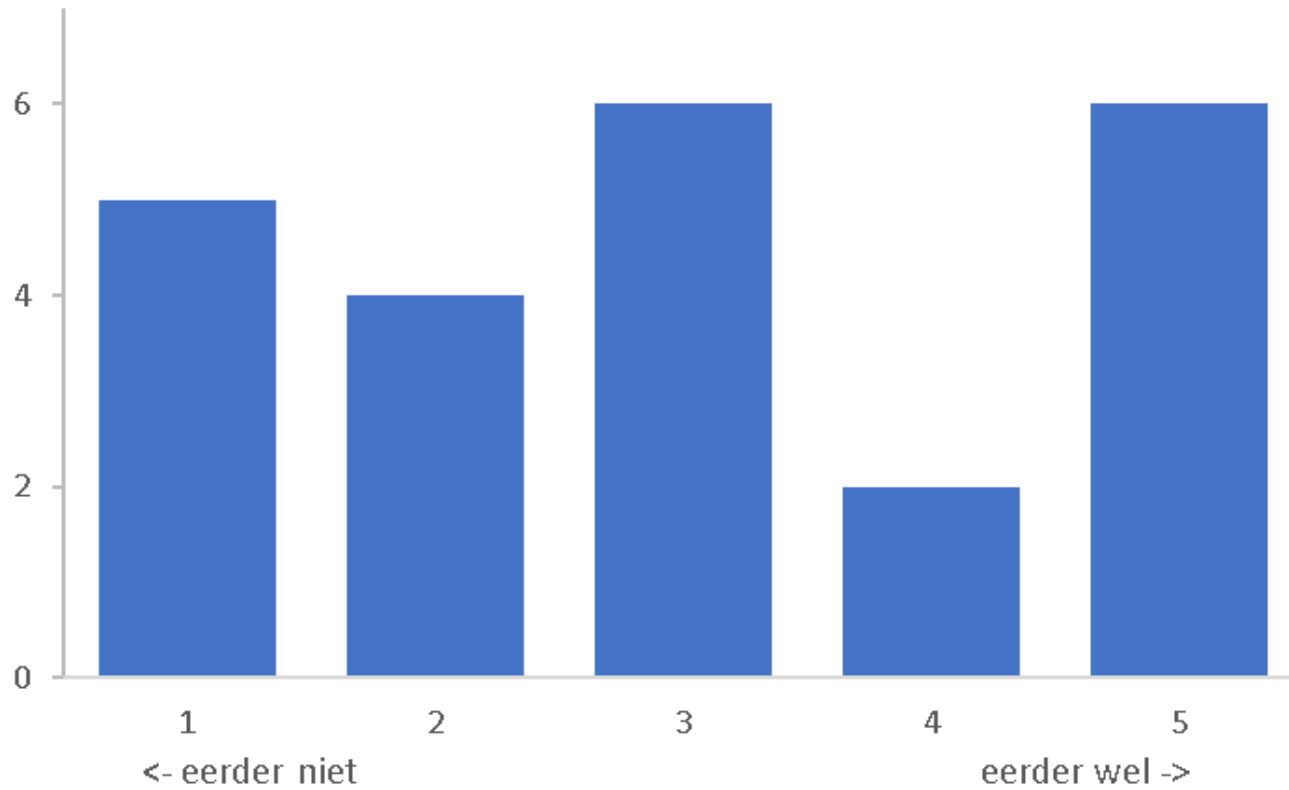
Aantal

- 37,5 % heeft geen of enkel mondeling overeenkomst!
- 42 % kent mogelijk kort opzegtermijn

Invloed van zekerheid op bedrijfsvoering? (N = 23)

Aantal

Issues met zekerheid van toegang tot grond:

- 18 % al eens (deels) moeten verhuizen
- 51 % kent beperkingen of problemen m.b.t. gebruik/bestemming van grond voor landbouwactiviteit
- Zouden willen kopen: 33 % (en 18 % eventueel)
- Zouden willen uitbreiden: 36 % (en 29 % eventueel)
- Willen meer zekerheid: 45 %
- Willen meer/betere gebruiksrechten: 31 %

Samenwerkingen met de Landgenoten

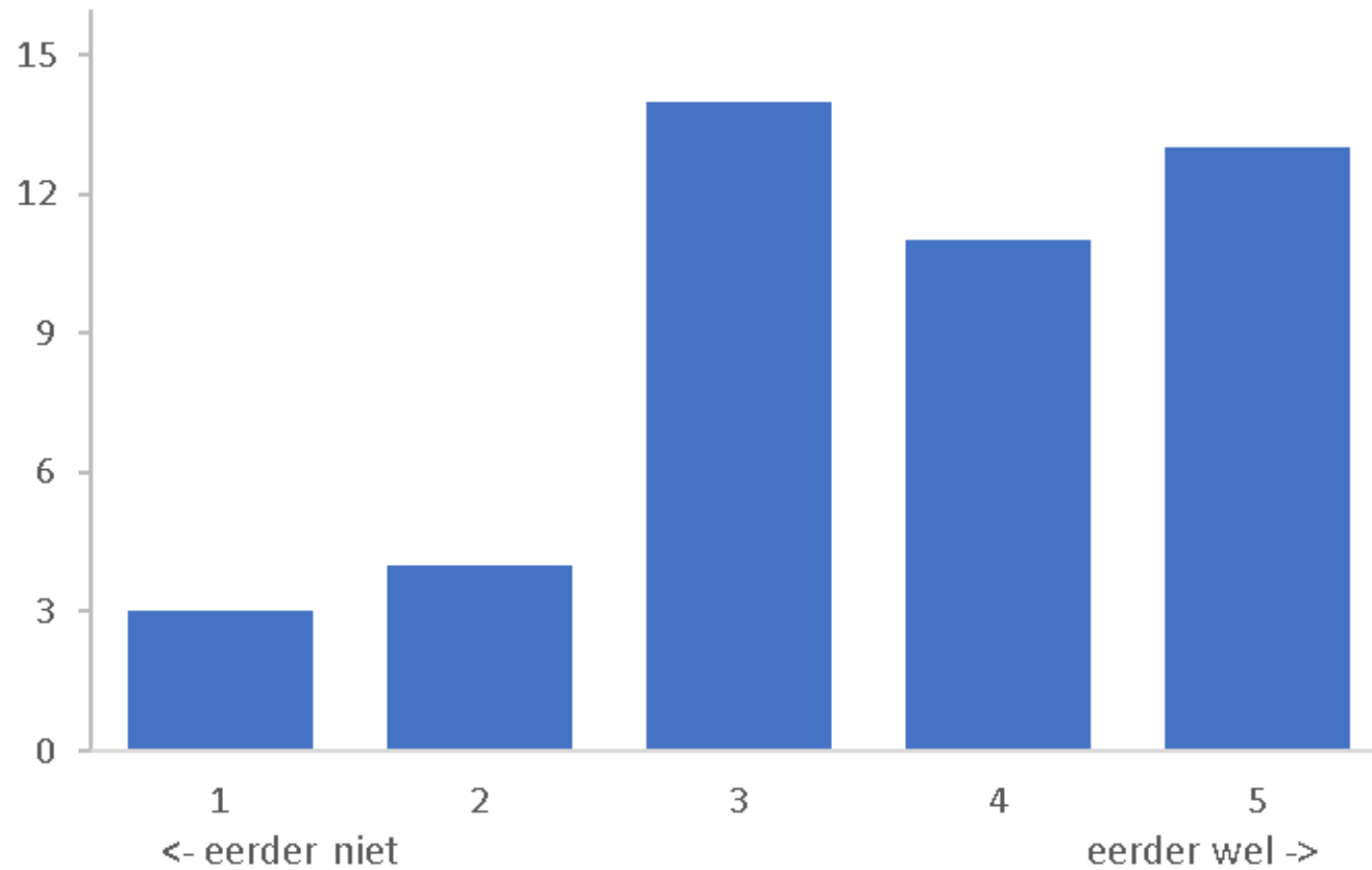
- 11 % (5 bedrijven) vonden (toegang tot) grond via de Landgenoten
- Zouden bereid zijn om grond door De Landgenoten te laten aankopen:
 - Ja 34 %
 - Misschien 34 %
 - Nee 17 %
 - (nvt 14 %)

Andere knelpunten:

- Water
- Mest
- Concurrentie
- Afzetmogelijkheden
- Combinatie werk-privé

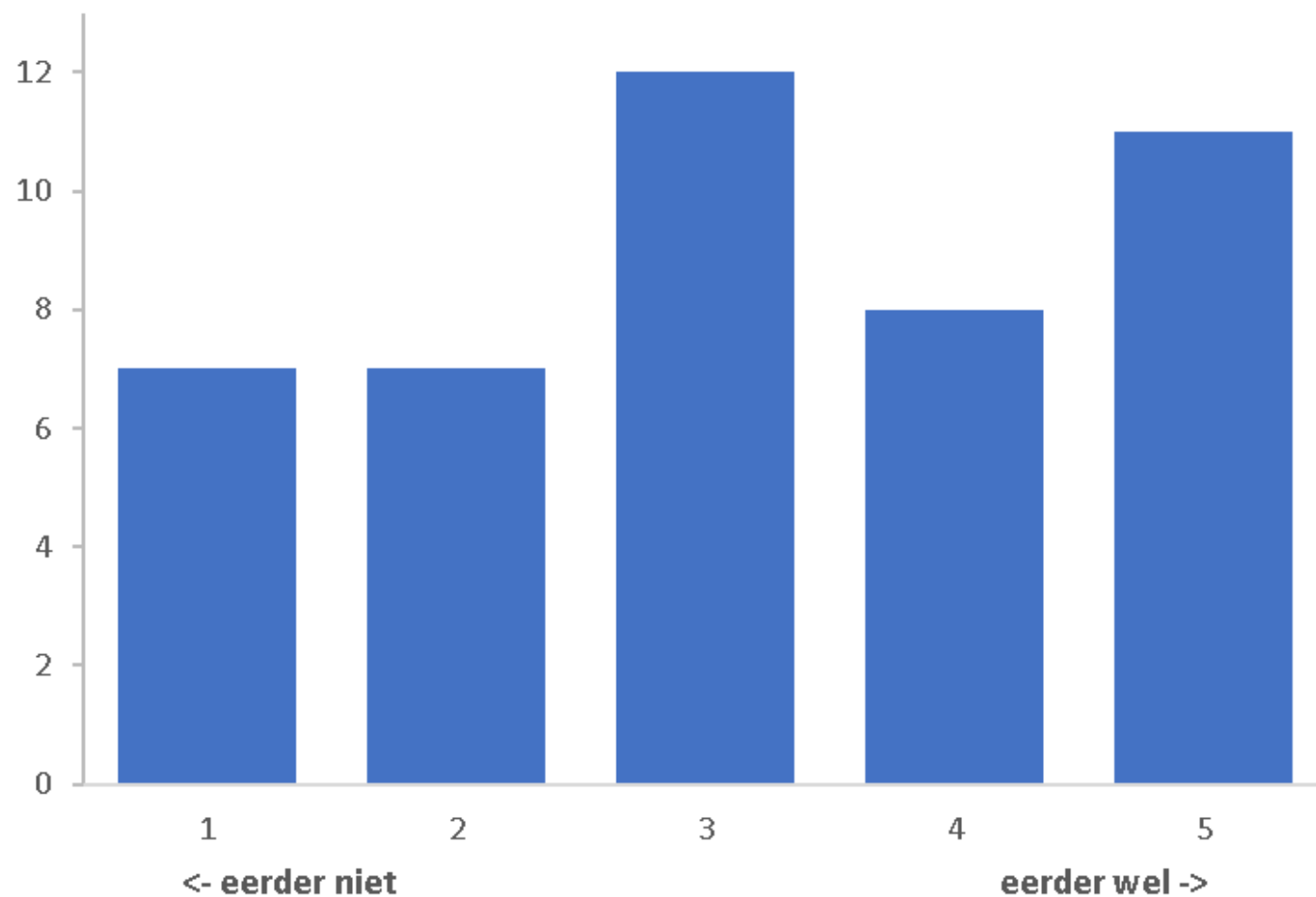
Voldoende (grond)water? 4

Aantal

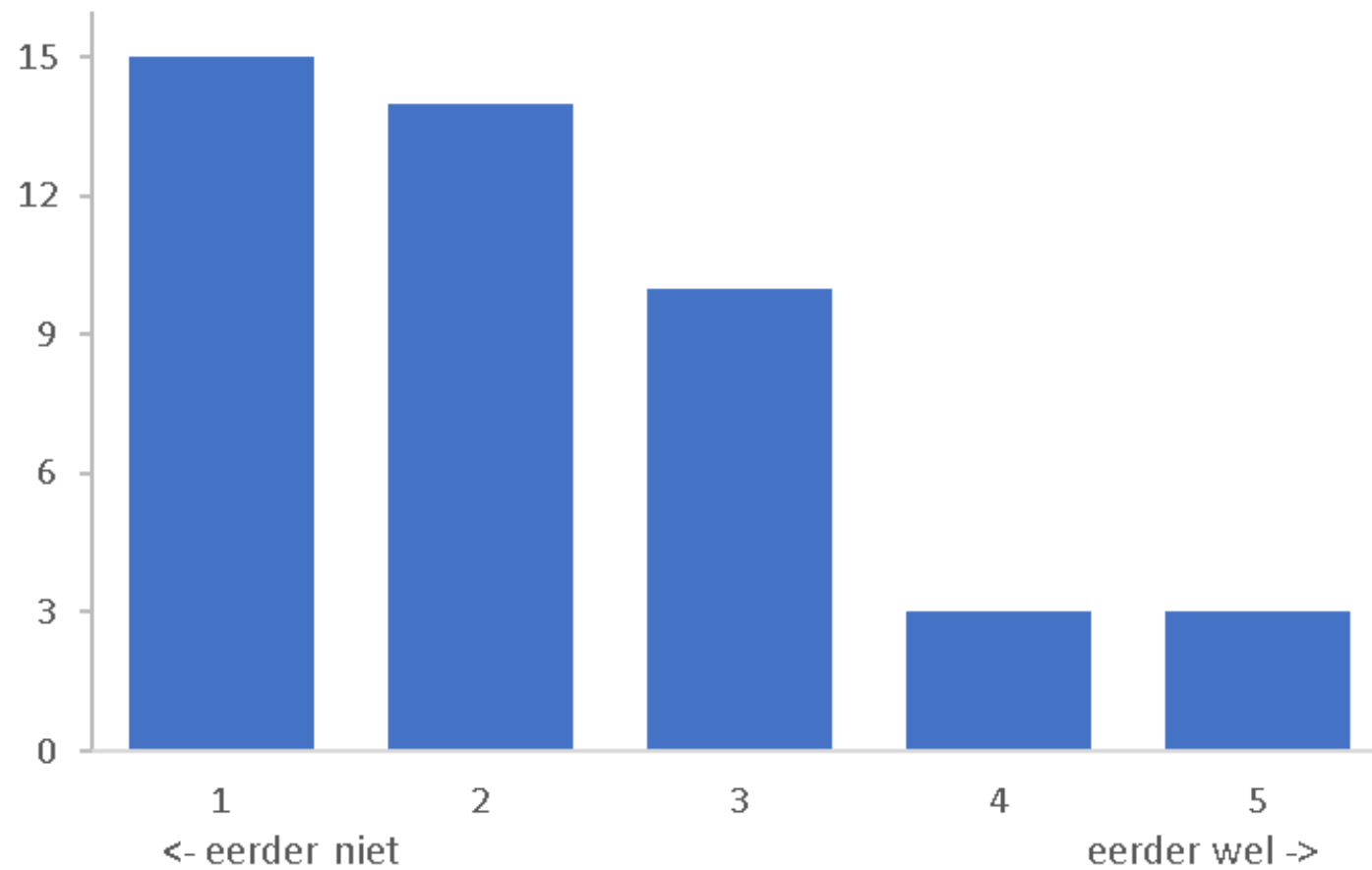
Voldoende (biologische) mest of compost? 3

Aantal

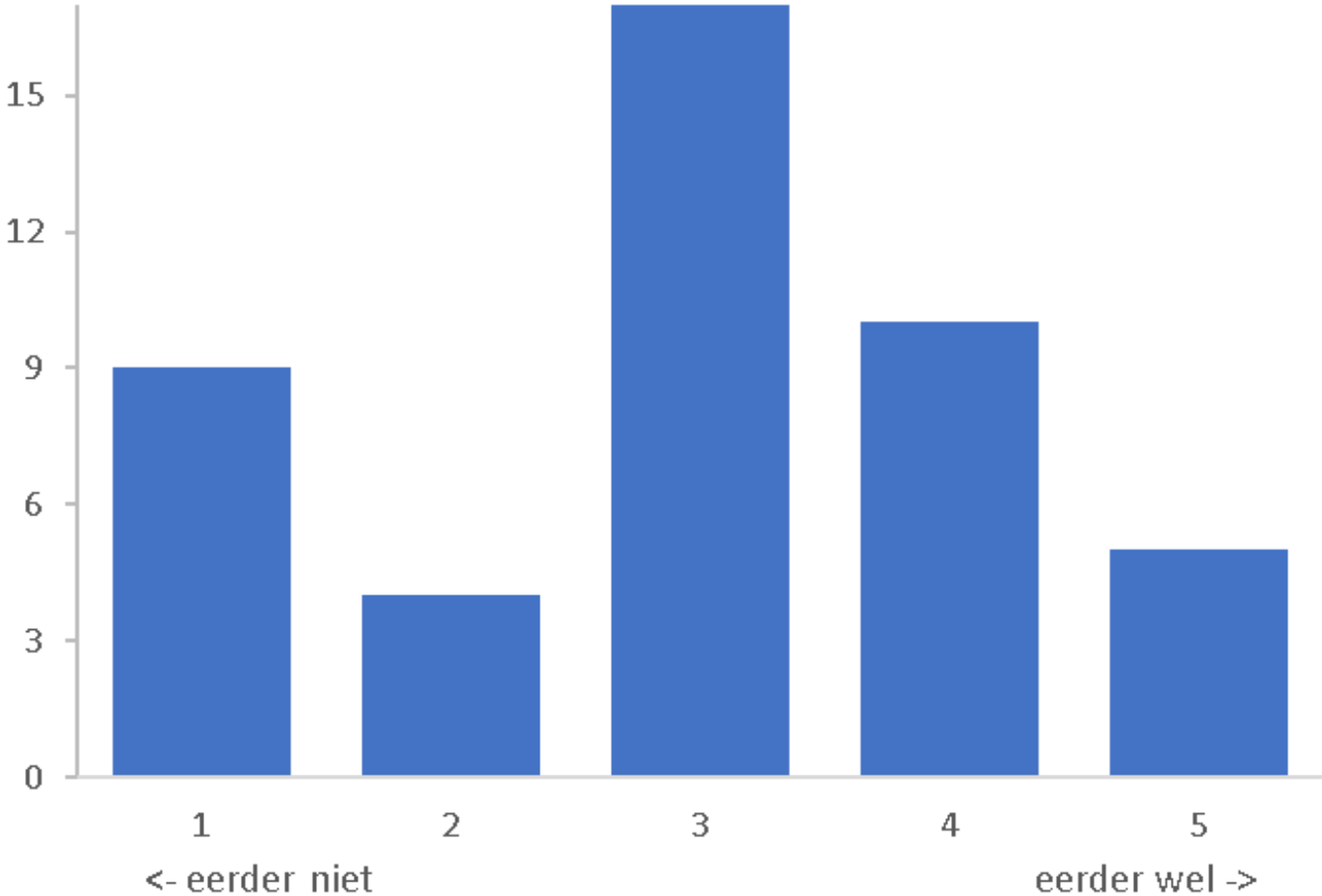
Concurrentie van naburige bedrijven? 2

Aantal

Voldoende afzetmogelijkheden? 3

Aantal

Moeilijkheden combinatie werk-privé? 3

